Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 224 (3422)
26 СЕНТЯБРЬ 1977 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Кўргазма павильони очилди

Бугун

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг кенг истеъмол буюмлари павильони реконструкциядан кейин қайтадан янгиланиб очилди. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги муносабати билан республикамиз корхоналарининг маҳсулотларини намойиш этиш мақсадида бу ерда катта тайёргарлик ишлари олиб борилди. Кўргазма мутахассислари турли министрликлар, идораларнинг қурувчилари билан ҳамкорликда бир ой давомида реконструкция ишларини бажарди. Улар Ўзбекистон енгил саноатининг барча соҳадаги ютуқларини ҳар томонлама ва тўла-тўкис кўрсатиш мақсадида ижодий изландилар.

Павильонга янгидан қўйилган мингдан ортиқ экспонат Ўзбекистонда Совет ҳокимияти йилларида енгил саноат корхоналари ривожланган техника билан тараққий этганлигини ва ғоятда юксалганлигини кўрсатади. Ҳозирги пайтда республикада кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш революциядан аввалгига нисбатан бир минг марта тараққий этган. Бўлимлардаги стендларда, макетларда, экспонатларда ва турли рақамлар воситасида тикувчилик, тўқувчилик, озиқ-овқат соҳасида эришилган катта ютуқлар кўрсатилади. Жуда кўпгина фотосуратлар кўргазмага келувчиларни ишлаб чиқариш илғорларининг меҳнатда эришаётган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилади.

Тошкент тўқимачилик комбинати ва Бухородаги ип-газлама корхонасининг ранг-баранг маҳсулотлари экспонатлар орасидан ўрин олган. Тайёрланиш техникаси ва гуллари бўйича ранг-баранг газламалар томошабиннинг диққатини жалб этади. Ургут ва Олмалиқ шаҳарларининг гиламлари, «Шарқ» мебель бирлашмасининг гарнитурлари, «Миконд» заводининг биллур идишлари, чинни заводининг нафис маҳсулотлари ҳозирда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги харидорларга ҳам манзур бўлмоқда. Улар кўргазмадан муносиб ўрин олган.

ОКТЯБРЬ ВА ЎЗБЕКИСТОН

Республика Билимлар уйи коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйини кутиб олишга қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Юбилейга бағишланган тематик кечалар, лекциялар уюштирилмоқда. Масалан, шу ойда «Революция сўзлайди» мавзуида кеча бўлиб ўтди. Унда Октябрь революцияси ветерани, 1918 йилдан КПСС аъзоси, пенсионер Нишон Ризаев, СССР журналистлар Союзининг аъзоси, 80 ёшли кекса коммунист Г. И. Булгаков қатнашди. Улар Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва уни мустаҳкамлаш учун олиб борилган кураш тўғрисида гапириб бердилар.

Бундан ташқари профессор Қ. Фозилхўжаев «Октябрь революцияси ва Ўзбекистон», тарих фанлари кандидатлари Г. Е. Цеботарева «В. И. Ленин ва Ўрта Осиё халқларининг тарихий тақдири», А. Абдуллаев «Ўзбекистон Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 60 йиллик даврида» каби мавзуларда лекциялар ўқишди.

Билимлар уйида Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети билан ҳамкорликда ҳар ойда «Октябрь ва ёшлар» мавзуида ёшлар лекторийси ўтказилмоқда.

Бугун

бу ерда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган «Ўнинчи беш йилликда сув хўжалиги қурилиши ва янги очилган ерлар» темасида «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Хамроев ва Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрининг ўринбосари Д. Афон лекциялар ўқишди.

Бундан ташқари республикамизнинг 60 йилда босиб ўтган ҳаётини акс эттирувчи «60 зафарли йил» фото кўргазмаси ҳам очилди.

Х. ЭРГАШЕВ.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА — 60 ЗАРБДОР ҲАФТА

54-ҲАФТА ЯКУНИ

● **ЛЕНИН РАЙОНИ.** «Узглавмеханизация» бирлашмасининг экспериментал машинасозлик заводи коллективи юбилей йилига қадам қўяр экан, пландан ташқари 50 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга бел боғлаган эди. Бу ерда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирилиб, мажбурият ортиғи билан адо этилди. Ҳозир корхонанинг ҳисобига пландан ташқари 120 минг сўмлик қўшимча реализация қилинган маҳсулот ёзиб қўйилган.

Райондаги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти коллективи ҳам йиллик социалистик мажбуриятни бажарганлиги ҳақида рапорт берди.

● **ОКТЯБРЬ РАЙОНИ.** Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш бўйича тўққиз ойлик план 22 сентябрда муддатидан илгари бажарилганлиги Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган 54-зарбдор ҳафтанинг асосий якуни бўлди. Бу район индустриясига ўн ойлик планга қўшимча беш миллион сўмлик халқ хўжалиги буюмлари ишлаб чиқариш имконини беради. «Ташкентхлеб», «Ташкентпиво» ишлаб чиқариш бирлашмалари, мебель ишлаб чиқариш тажриба-техника заводи, полиграфия комбинати, театр жамияти комбинати, 10-босмахона каби корхоналар планга қўшимча маҳсулот реализация қилиш бўйича йиллик социалистик мажбуриятларини бажардилар.

● **КИРОВ РАЙОНИ.** Ўтган зарбдор ҳафтани автомобиль хўжалиги ходимлари меҳнатда янгидан-янги ютуқлар билан нишонладилар. Айниқса 2515-автоколонна коллективи яхши ишлади. Пландаги 64 минг тонна ўрнига 67 минг тонна халқ хўжалиги юклари ташилди. Бу корхонанинг юк ташиш обороти ўтган ҳафтада пландаги 1.311 минг тонна ўрнига бир ярим миллион тоннадан ортиб кетди. Автоколонна ҳайдовчилари пойтахт области далаларида етиштирилган картошка, пиёз, полиз маҳсулотларини пайтахтимизга кетма-кет ташиб турибдилар. Ҳайдовчилар ўртасида А. Муҳамедов, Р. Лутфуллаев пешқадамлик қилишди. Шунингдек, ўтган ҳафтада В. Петрохин, У. Тўхтаев бригадалари юқори кўрсаткичга эришди.

● **КУЙБИШЕВ РАЙОНИ.** Кўчалар ва майдонлар кун сайин гўзаллашиб бормоқда. Кўплаб йирик магистраллар тартибга келтирилиб, йўлларни ремонт қилиш, янги микрохиёбон ва гулзорлар вужудга келтириш соҳасида катта ҳажмда ишлар амалга оширилди. Кўкаламзорлаштирувчилар Луначарский шоссесида, Севастопольская кўчасида, М. Горький проспектида гул кўчатларини ўтказишмоқда. Ирригаторлар ҳам район кўчалари атрофидаги яшил зоналарга сув берувчи суғориш водопроводлари ўрнатиш соҳасида катта иш қилмоқда.

Районда кўчат ўтказишга тайёргарлик яхши боряпти. Ҳар бир корхона, муассаса ва ташкилотга алоҳида территория бириктилган. Уларда ободонлаштирувчиларга ёрдам берувчи бригадалар мунтазам ишлаяпти. Ўтган шанба-якшанба кунлари минглаб меҳнаткашлар ҳашарга чиқдилар.

● **СОБИР РАҲИМОВ РАЙОНИ.** Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги шарафига район саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларида коммунистик меҳнат ҳаракати кенг тус олмоқда. 75 ишчи ўн тўртлар ташаббусига қўшилиб, 7 ноябргача тўрт йиллик шахсий топшириқни адо этишга аҳд қилган. Районда ўн бешлар ташаббуси ҳам кенг қўллаб-қувватланди. 452 киши ана шу ташаббусга қўшилиб ишламоқда.

«Миконд», чинни, «Компрессор», агрегат заводлари ва бошқа корхоналарнинг кўплаб коммунистик меҳнат зарбдорлари ўтган ҳафтада ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар. «Миконд» заводининг силлиқловчиси У. Тошмуҳамедова, агрегат заводининг токари Ю. Клейменов, «Компрессор» заводининг пармаловчиси А. Бережной ва бошқалар ўтган ҳафтанинг топшириғини ортиғи билан адо этдилар.

● **ҲАМЗА РАЙОНИ.** Жиззах область Пахтакор районининг колхоз ва совхозларига оталик ёрдами кўрсатмоқда. Шу кунларда районнинг 135 механиги Пахтакор районида пахта териш машиналарининг бир меъёрда меҳнат қилиши учун ремонт ишларини амалга оширишяпти. Куни-кеча районга яна 60 нафар ремонтчи, 10 автолетучка, сув ва бензин ташийдиган машиналар жўнатилди.

«Ташсельмаш» ва Чкалов номли Тошкент авиация бирлашмасининг коллективи ўз оталикларидаги колхоз ва совхозларга эҳтиёт қисмлар билан ҳам кўмаклашяптилар.

● **ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ.** Метронинг «Чилонзор» станциясида бадиий-пардозлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

153-қурилиш трестининг коллективи «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятининг ўқув-тренировка базасини «аъло» баҳода фойдаланишга топшириб, зафар қучди. Бундан ташқари Ленин номли республика хотин-қизлар педагогика билим юртининг биноси ҳам ўқувчиларга топширилди. Бу бино Фарҳод кўчасида қад кўтарди.

Бунёдкорлар массивнинг 24 ва 25-кварталлари чорраҳасида «ТДСК—71А» серияли олтита тўрт қаватли уй-жой биноларини қуришга киришдилар.

● **ФРУНЗЕ РАЙОНИ.** Ўтган ҳафтада 2502-автоколонна тўқимачилик комбинати, «Главташкентстрой»нинг «Отделстрой» тресті коллективлари унумли меҳнат қилишди.

Автотранспортчилар йиллик социалистик мажбуриятни бажарганликлари ҳақида рапорт беришди. Корхонанинг А. Саидов, И. Гудков, А. Собиров сингари ўнлаб пешқадам ҳайдовчилари муваффақиятни таъминлашга муносиб ҳисса қўшдилар. Тошкент тўқимачилик комбинати 1-тўқув фабрикасининг тўқувчиси Н. Ершова ҳозир 1980 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Унинг мусобақадош дугонаси — 2-фабрика тўқувчиси М. Чекмазова ҳам пешқадамлар сафида боряпти.

● **СЕРГЕЛИ РАЙОНИ.** Шаҳарни энг яхши ободонлаштириш ва бадиий-сиёсий жиҳатдан безаш конкурсида иштирок этаётган районда катта ободончилик ишлари олиб борилляпти. Ободончилар йўлларни ремонтдан чиқариб, янги йўлкалар бунёд этишмоқда. Октябрь юбилейига қадар бу ерда бир неча янги микрохиёбон, бульварлар вужудга келади, районнинг яшил зоналари ҳам анча кенгаяди.

Меҳнат зафарларимиз — шонли Октябрга!

Замира Солиева 1959 йилдан бери шаҳримиздаги 1-босмахонанинг муқовалаш цехида меҳнат қилади. У коммунистик меҳнат зарбдори унвонига сазовор бўлган. Кундалик нормасини мунтазам 150 процентдан ошириб бажаради.

СУРАТДА: З. Солиева. — И. Шонноғомов фотоси.

Ҳайдовчилар ғайрати

Шаҳар марказлашган усулда юк ташиш трестининг 127-автобазаси коллективи дала меҳнаткашларига яқиндан ёрдам кўрсатишмоқда. Улар Жиззах область Фориш районининг Карл Маркс номли совхозида бўлишиб, 20 та машина ёрдамида 5 минг тоннага яқин буғдой ташишди. Куни кеча ана шу автобазанинг яна бешта машинаси Қорақалпоғистон АССРнинг Ленинобод районига жойлашган «Олтин кўл» совхози ишчиларига шоли теримини йиғиб-териб олишда яқиндан ёрдам беришга отланишди. Бундан ташқари корхона меҳнаткашлари бу йил Калинин районидаги колхоз ва совхозларда етиштирилган ҳосилни ҳамшаҳарларимизга ва омборхоналарга етказиб беришда, жойлаштиришда деҳқонларга яқиндан ёрдам бериш билан бирга 140 тонна ем-хашак ташишди.

Ҳозир корхонада илғорлар сафи кундан-кунга ортиб бормоқда. Беш кунлик топшириқни тўрт кунда бажариш ташаббусига қўшилган ўн тўрт кишидан иборат Ю. Калабин бошлиқ бригада куни кеча икки йиллик планни бажариб ҳозир келаси йил ҳисобига маҳсулот ташимоқда.

● *Қурилиш майдонида*

Жўшқин меҳнат завқи

Жуковский кўчасида қад кўтараётган яна бир беш қаватли бинони Тошкент шаҳар Совети депутати, Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари кавалери Тўлқин Самигов бошлиқ комплекслаш меҳнат бригадаси коллективи бунёд этмоқда.

Бугун

илғор бригада коллективи бинонинг учинчи қаватида деворларга ғишт теришни тамомлади. 159-қурилиш трестида ҳозирги пайтда 1978 йилнинг сўнгги ойларига меҳнат қилаётган бу қурувчилар кундалик топшириқларини 150—160 процентдан бажаришяпти.

Эллик бир кишидан иборат бу бригада қурилиш ишларини Николай Злобиннинг бригада пудрати методи асосида ташкил этган. Ишни оқилона олиб бориш натижасида кўплаб қурилиш материаллари тежаб қолинмоқда, иш сифати оширилляпти.

Бригаданинг ғишт терувчиси А. Боймуҳамедов, Ғ. Малиев, С. Боймуҳамедов, пайвандловчиси К. Ҳамидов ва бошқалар ўзларининг қалб ҳарорати билан қурилиш майдонида жўшқин меҳнат қилишяпти. Бригада коллективи бу бинони Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги арафасида ҳамшаҳарларимизга совға қилиш ниятида.

Коммунистик меҳнат коллективининг аъзоси илғор қандолатчи Роза Илёсова ёшларга меҳр билан ўз касби сирларини ўргатмоқда.

СУРАТДА: Р. Илёсова шогирди Лариса Бикovaга қандолат ясаш сирларини ва серунум машинадан фойдаланиш усулларини ўргатмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

КЕЧА

КОРХОНА АЗАМАТЛАРИ ТЎҚҚИЗ ОЙЛИК ПЛАННИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРГАНЛИКЛАРИ ҲАҚИДА ҒАЛАБА РАПОРТИГА ИМЗО ЧЕКДИЛАР. Аҳил коллектив ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб ой охиригача қадар пландан ташқари 60 минг тонна юк ташишга аҳд қилди.

Қўл меҳнати енгиллашди

1-троллейбус депоси коллективи пойтахтдаги илғор корхоналарнинг қўшимча резервларни қидириб топиб, ишга солиш ташаббусини кенг қўллаб-қувватламоқда. Корхона меҳнатчилари бош инженер Ю. Зубенко етакчилигида ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш бўйича тадбирлар планини ишлаб чиқдилар.

Масалан, депо рационализаторлари тягали двигатель ва мотор-вентиляторларни ремонт қилувчи махсус стенд ташкил этдилар. Янги, махсус айланувчан стенднинг жорий этилиши ремонтчилар ишини енгиллаштириб, қўл кучи билан бажариладиган кўпгина жараёнларга барҳам берди.

Кейинги пайтда депо ихтирочилари кўпгина рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этмоқдалар. Ҳозир электрмоторларнинг чангини сўрувчи камера конструкцияси ишламоқда.

ЖОНАЖОН ШАҲРИМИЗНИ ОБОДОНЛАШТИРАМИЗ ВА ГЎЗАЛЛАШТИРАМИЗ

Каналлар тозаланяпти

Пойтахтимизни янада гўзаллаштириш ва бадиий-сиёсий жиҳатдан безаш конкурсида шаҳар сув хўжалиги бошқармаси коллективлари ҳам актив иштирок этишмоқда. Бошқарма ирригаторлари ва ободончилари ҳозирга қадар пойтахт боғ ва хиёбонларига оби-ҳаёт берувчи Кўкча, Чўпон ота, Эски Дархон, Ракат, Гадраган, Яланғоч, Дархон каби каналлар ва ариқлар атрофини тозалаб, сув йўлларини тартибга келтирдилар. Бу суғориш тармоқларидан оқаётган сув вақтинча камайтирилиб, ариқларнинг икки ёнидаги ўсиб ётган ўтлар, ҳар хил чиқиндилар олиб ташланмоқда.

Бугун

бошқарма ирригаторлари Собир Раҳимов районидаги Майкўрғон ариғини ҳар томонлама тозалаб бўлдилар. Райондаги Гурунч ариқ, Чилонзордаги Катта Ширин ва Новза, Ҳамза районидаги Қуйлиқ, Эски Пулэмас каби каналларда ҳам сув йўлларини тозалаш ва уларнинг атрофларини тартибга келтириш ишлари жадал олиб борилмоқда. Шу ой охиридан бошлаб эса суғориш тармоқларида сув оқишини тўхтатиб, ариқлар тагини чўкиндилар ва лойқалардан тозалаш, ирригация иншоотларини ремонт қилиш ва уларни бўяш ишлари бошлаб юборилади.

Кенг миқёсда

Шу кунларда Октябрь район ободонлаштириш бошқармасининг йўлсозлари Самарқанд дарвоза кўчасида жорий ремонт ишларини жадал олиб боришмоқда. «Водоканал» трестининг ремонт қурилиш бошқармаси Октябрь районидаги Профсоюзная, Қоратош ва Маориф кўчаларида водопровод қувурларини ўтказмоқда. «Таштрансстрой» трестининг 22-қурилиш бошқармаси эса Дурбек ва Байроқ кўчаларида канализация тармоқларини монтаж қилмоқда. Райондаги Чевар, Ильич кўчаларида эса уй-жой қурилиш трестининг «Ташроесстрой» бошқармаси иссиқлик трассасини ўтказмоқда. Районда ҳаммаси бўлиб ўн битта ана шундай инженерлик иншоотлари қурилмоқда. Кенг миқёсда амалга оширилаётган бу ишлар районни янада ободонлаштириш, канализация, иссиқлик ва сув таъминотини янада яхшилаш имконини беради.

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА

● «Қурилишларнинг инженерлари» газетанинг бош мақоласи ана шундай номланган. Унда кейинги ўн йил мобайнида капитал қурилишида юз берган ўзгаришлар, инженер ва техникларнинг масъулияти янада ошганлиги, улар бутун совет халқи билан биргаликда КПСС XXV съезди қабул қилган социал-иқтисодий программани бажаришга ўзларининг бутун куч-ғайратларини сарфлаётганлиги айтилади.

● Газетада ТАСС ахбороти босилган. Унда шу йил 24 сентябрда Совет Иттифоқида «Интеркосмос—17» ернинг сунъий йўлдоши ва «Космос—956» Ернинг навбатдаги суъий йўлдоши учирилганлиги айтилади.

● Исландия Бош министри Г. Хатлгримссон 24 сентябрда Ереван билан танишишни давом эттирди. Шу куни у Ереваидан Тбилисига келди.

ЯНА БИР АСАР

Ўзбек Давлат «Ёш гвардия» драма театри санъаткорлари ҳам Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейига муносиб ҳозирлик кўришмоқда.

Театр санъаткорлари шу санага аталган янги спектаклни саҳнага қўйиб, репертуарларини бойитишди. Асар истеъдодли драматург А. Вампиловнинг қаламига мансуб.

«Йўқ, омадсиз эмасман» дея номланган бу икки пардали комедияни режиссёр Баҳодир Жўраев саҳналаштирди.

Халқаро мавзуда суҳбат

Шимолий Атлантика ассамблеясининг Париж сессияси

Франция пойтахтида Шимолий Атлантика ассамблеяси деб аталган ташкилотнинг навбатдаги 23-сессияси тугади. Бу ассамблея агрессив НАТО блокида қатнашувчи мамлакатлар парламент аъзоларининг ташкилотидир. Жаҳон матбуоти шу тўғрида хабар бериб, учрашувнинг ўзига эмас, балки бу сафар уни ўтказиш учун танлаб олинган жойга эътиборни жалб этди.

Дарҳақиқат, ассамблея мажлисларида бўлган мунозара ҳеч қандай янгилик келтирмади. Бу — табиий бир хол эди. Сўзга чиққан нотиқлар кўпданоқ белгиланган анъанага мувофиқ, ғарб устида гўё «совет хавфи» пайдо бўлганлиги тўғрисида гап сотдилар, қуролланиш пойгасини янада авж олдириш ва НАТОга аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳарбий бюджетларини кўпайтиришга даъват этдилар.

Янгилик фақат шундан иборат бўлдики, ана шу нутқларнинг ҳаммаси наточилар ўн бир йилдан буён тўпланмаган шаҳар — Парижда такрорланди. Унутилмас 1966 йилда президент де Голль икки муҳим тадбирларни амалга оширди: расмий визит билан Совет Иттифоқига келди ва Францияни Шимолий Атлантика иттифоқи бирлашган ҳарбий ташкилотидан чиқарди.

Франция давлатининг ўша даврдаги бошлиғи ўзининг расмий резиденцияси — Елисей саройида мен билан қилган суҳбатида айтган гаплари хотирамдан кўтарилгани йўқ. У менинг мамлакатим Америка ҳарбий машинасининг сўнгги ғилдираги ролини бажаришни истамайди ва кескинликни юмшатиш, ижтимоий тузуми қандай бўлишидан қатъий назар, барча давлатлар билан ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик сиёсатини ўтказишга қатъий қарор берди, деди.

Бу гапдан биз ўз иттифоқдошларимиздан воз кечамиз, деган маъно келиб чиқмайди, деди сўзини давом эттириб де Голль. — Франция бир хил социал системага мансуб мамлакатларнинг сиёсий бирлашмаси бўлган Шимолий Атлантика иттифоқининг аъзоси бўлиб қолади. Аммо биз миллий сиёсатимизни, жумладан мудофаа масалаларидаги сиёсатимизни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни яна ўз қўлимизга олмоқдамиз. Бошка мамлакатларнинг манфаатлари йўлида французларнинг бирон ҳарбий авантюра гирдобига тортилишига ҳеч қачон йўл қўймаймиз.

АҚШ ҳукумати ўша даврда жон-жаҳди билан ҳаракат қилиб, Францияни ўз ҳарбий стратегияси гирдобида сақлаб қолишга интилди. Бироқ океан ортидагиларнинг тазйиқи ёрдам бермади. НАТОнинг Париждаги қароргоҳига тикилган байроқни туширилиш маросимининг шоҳиди бўлдим. НАТО амалдорлари Франция территориясидан чиқиб кетишга мажбур бўлдилар. Айни вақтда Американинг ҳамма қўшинлари Франциядан олиб чиқиб кетилди.

Кейинчалик мен Шимолий Атлантика ассамблеясининг Бельгия пойтахти Брюсселда ўтказилган бир неча сессиясида ҳозир бўлдим. Бу иттифоқнинг ҳарбий органларигина эмас, сиёсий органлари ҳам шу ерга жойлаштирилган эди. НАТОга аъзо бўлган мамлакатларнинг парламент аъзолари Франциянинг Қўшма Штатлар бошчилигидаги ҳарбий блокдан чиқиб кетганлиги муносабати билан доддвой солдилар. Улар Франция армияси Америка генераллари қўмондонлигига яна бўйсунади, деб умид қилганликларини яширмадилар.

Франциянинг де Голль ўрнини эгаллаган янги раҳбарлари ўтмишга қайтиш тўғрисида сўз ҳам бўлиши мумкин эмас, деб бир неча бор уқтириб ўтдилар. Улар Совет Иттифоқи билан ва бошқа социалистик давлатлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни давом эттириб келмоқдалар. Совет Иттифоқи билан Франция ўртасида бир қанча муҳим битимлар имзоланди, савдо-сотиқ ривожланмоқда, иқтисодий, илмий-техника, маданият соҳасида ва бошқа соҳаларда дўстона алоқалар мустаҳкамланмоқда.

Аммо Франциянинг муайян доираларида, шу жумладан ҳарбий доираларида ўз мамлакатини яна НАТО билан боғлиқ қилиб қўйишга шай бўлиб турган кишилар оз эмаслиги каби фактга эътибор бермаслик хато бўлур эди. Америкада чиқадиган «Балтимор сан» газетаси яқинда бундай деб ёзган эди: «Франциянинг мудофаа соҳасидаги сиёсати аста-секин бўлса ҳам, лекин оғишмай иттифоқчилик доктринасига юз ўгирмоқда. Расмий раддияларга қарамай, воқеалар Парижнинг сиёсатида Шимолий Атлантика иттифоқи сари жиддий бурилиш ясалганлигини яққол кўрсатиб турибди. Франция генераллари НАТОда қатнашаётганлигини яшириш учун найранг ишлатишга мажбур бўлмоқдалар».

Газета Франция вакилларининг НАТОдаги баъзи ҳарбий органларга қайтиб келганлиги, қурол-яроғларнинг стандартлаштирилаётганлиги НАТО маневрларида француз қўшинларининг қатнашаётганлиги, Парижнинг «ҳар томонлама мудофаа» стратегиясидан воз кечаётганлиги ва ниҳоят, Франция ҳарбий харажатларининг ошганлиги (1975 йилда бюджетнинг 16,9 проценти ҳарбий харажатларга ажратиб берилган бўлса, 1982 йилда бу харажатлар 20 процент миқдорида планлаштирилди) каби фактларга таяниб, шундай хулосани чиқаради.

Бундай шароитда Шимолий Атлантика ассамблеяси сессиясининг Парижда (устига-устак парламент биносида) ўтказилиши француз жамоатчилиги кенг табақаларини муқаррар ташвишга солиб қўйди. Мустақил Франциянинг чет эллардаги дўстлари ҳам уларнинг ташвишига қўшилмоқдалар.

А. КРАСИКОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

«Адресимиз — Совет Иттифоқи»

Бугун

кечқурун Марказий телевидение экрани орқали «Адресимиз — Совет Иттифоқи» кўрсатуви берилади. Унда Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Восток» клубининг «Парвоз» ашула ва рақс ансамбли ҳам қатнашади. Шу муносабат билан клуб директори Людмила Андреевна Марченко муҳбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Марказий телевидение студияси мамлакатимизнинг олтин тўйига бағишлаб «Адресимиз — Совет Иттифоқи» кўрсатувини тайёрлади. Ана шу кўрсатувда клубимизнинг «Парвоз» ашула ва рақс ансамбли талантлари қатнашадилар. Кўрсатув Ивановода ёзиб олинди.

Ҳаваскорларимиз Ивановонинг турли корхоналарида ишчилар билан учрашувлар ўтказишди, очиқ саҳналарда ўз санъатларини намойиш этишди. Рус томошабинлари ўзбек қизлари латофат билан ижро этган жуда кўп миллий рақсларни қизғин олқишладилар. Айниқса, «Завқим келур», «Бухороча», «Шодлик», «Кўнгил таронаси», «Дугонажон» рақслари бир неча мартадан ижро этилди.

Ансамблимиз турли миллатдаги халқ талантлари даврасида «Ўзбекистон менинг олтин диёрим» деб аталган оммавий рақсни маҳорат билан ижро этди. Бу рақс «зангори экран» учун ёзиб олинди. Мамлакатимиз томошабинлари кечқурун қизларимиз ижросида ана шу рақсни кўрадилар.

Ансамблимиз масъулиятли сафардан қайтиб Октябрь 60 йиллиги шодиёналари учун маданий хизмат кўрсатиш мақсадида тайёргарлик ишларини олиб бормоқда.

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

ҚУДРАТИМИЗ — БИРЛИКДА

СССР янги Конституцияси лойиҳасининг 31-моддасида «Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш давлатнинг энг муҳим функциясидир, бутун халқ ишидир», деб ёзилган. В. И. Ленин ва Коммунистик партия томонидан ташкил этилган шонли совет Қуролли Кучлари Улуғ Октябрь ғалабалари, тинчлик ва социализм посбонлигида ишончли турибдилар.

Ҳозирги пайтда бизнинг армиямиз ва Ҳарбий Денгиз флотимиз энг замонавий жанговар техникалар билан таъминланган. У социалистик Ватанни ҳимоя қилиш бўйича ҳарбий ишни юксак даражада биладиган ишончли кишилар қўлидадир. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўтган йилнинг октябрь ойида Франция телевидениесига берган интервьюсида қуролланиш пойгаси давом этар экан, биз ўз мудофаамизни такомиллаштиришга мажбурмиз, — деб таъкидлаган эди.

Қуролли Кучларимиз ҳарбий қудрати ва тайёргарлигини оширишнинг муҳим факторларидан бири армия ва халқнинг алоқасини мустаҳкамлаш, ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш ва уларни армия ва флотимизнинг шонли меҳнат ва жанговар традициялари асосида тарбиялашдан иборатдир.

Қуролли Кучларимиз сафида 32 йил хизмат қилиб, айта оламанки, Улуғ Ватан урушидаги халқимиз ғалабасини таъминлаган нарса — бу ҳаракатдаги армияда ўтказилган улкан партиявий-сиёсий ишлар натижаси, партия ташкилотлари фронт орқасида меҳнаткашларни армияни қурол-яроғлар, жанговар техника, кийим ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга сафарбар эта олганлигидир.

1942 йилнинг қишида мен бошқа офицерлар билан бирга янги дивизияни тузиш учун келдим. Бу дивизия Ўзбекистон, Туркманистон ва Қирғизистондан юборилаётган резервлар билан тўлдирилди. Маҳаллий партия ташкилотлари бизга ана шу дивизия жанговар ўқувларини тезроқ ўтказишга, уни тезроқ фронтга юборишга катта ёрдам бердилар.

Кейинчалик 1942 йилнинг ёзида бизнинг 196-ўқчи дивизиямиз гитлерчи босқинчилар билан жангга кирган пайтда мен ана шу Оренбург чўлларида ўтказилган ҳарбий ўқувнинг, Оренбург областидаги Соль-Илецк райони меҳнаткашлари, «Маяк» совхози ишчи ва хизматчилари берган ёрдамлари қанчалик катта аҳамиятга эга бўлганлигини чуқур тушундим.

Дон учун бўлган жангларда, кейинчалик Сталинград бўсағаларида, қуёшли Ўзбекистон, Туркманистон ва Қирғизистон меҳнаткашлари бизни ўз хатлари ва совға-саломлари билан қувватлаб турганликлари жанговар кайфиятимизни ошириб юборди. Мамлакатимиз турли миллатларининг фарзандлари қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Бунда партиямизнинг барча халқларни душман устидан умумий ғалабасига эришиш йўлида олиб борган ташкилотчилик роли яна бир бор яққол намоён бўлди.

Мен жангда яралангханимдан кейин Саратов областидаги Дольск шаҳар госпиталида даволандим. 1942 йилнинг кузида жангу жадаллар, қонли уруш давом этаётган бир пайтда медицина ҳамширалари яраланган аскарларни тезроқ даволаб, уларни фронтга жўнатиш учун чексиз фидойилик кўрсатганликларини кўриб турдим. Фронт орқаси ғалабани тезлаштириш учун барча имкониятларни ишга солди.

Мен Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари сафида деярли 20 йилга яқин хизмат қилдим.

Ёш авлодни тарбиялашда Туркистон Ҳарбий округининг Куйбишев районида жойлашган Шуҳрат музейи катта роль ўйнамоқда. Бу ерда Граждандлар ва Улуғ Ватан уруши фронтларида Туркистон ҳарбий қўшинларининг жанговар ҳаракатлари ҳақида ҳикоя қилувчи турли экспонатлар ва ҳужжатлар тўпланган.

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари ҳарбий-ватанпарварлик мавзуларидаги лекциялар билан чиқмоқдалар. Улар ишчилар ва ёшлар аудиторияларининг доимо севимли меҳмонлари бўладилар. Бу ветеранлар Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз флотининг жанговар йўли, тинчлик ва тараққиёт посбонлигида турган Қуролли Кучларимизнинг бугунги куни ҳақида ҳикоя қиладилар. Қуролли Кучларимизга КПССнинг раҳбарлик роли, армия ва халқнинг бирлиги, СССР халқларининг дўстлиги ва пролетар интернационализми ана шу суҳбатларнинг асосий мавзуси бўлади.

М. ВОЙЦЕХОВСКИЙ,

СССР Қуролли Кучлари ветерани, истеъфодаги полковник, «Билим» жамияти Куйбишев район ташкилотининг масъул секретари.

ТАРИХИМИЗНИНГ 60 ЗАРВАРАҒИ

1971 ЙИЛ

- КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА;
- СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ТОБОРА АВЖ ОЛМОҚДА
- КАПИТАЛ ҚУРИЛИШГА — ҒАМХЎРЛИК ВА ЭЪТИБОР
- ТОШКЕНТ ЕР ОСТИ ҚАСРИ ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ

Беш йилликнинг зарбдор одими

1971 йил ишчан, оқил, романтик йил бўлди. Шу йили КПСС XXIV съезди йили, тўққизинчи беш йилликнинг тўнғич йили бўлди. 1971 йил партия XXIV съезди белгилаб берган иқтисодий тараққиётнинг улкан планларини совет халқи муваффақиятли амалга оширишини кўрсатди.

Тўққизинчи беш йилликда Ўзбекистон саноати тараққиётининг характерли хусусияти шу бўлдики, саноат ишлаб чиқаришининг ўсиш суръатлари, оғир саноат тармоқларининг салмоғи юқори бўлди. Бу эса техника тараққиётини янада ўстиришга, халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқарадиган тармоқларни янада ривожлантиришга имкон берди.

200 га яқин йирик саноат корхонаси жойлашган Тошкент шаҳрига — республиканинг иқтисодий қудратини янада тараққий эттириш ва оширишда муҳим роль тутган Тошкентга алоҳида эътибор берилди. Бу ерда республика ялпи саноатининг деярли тўртдан бир қисми, шу жумладан машинасозлик маҳсулотларининг тахминан 80 проценти ишлаб чиқарилар эди.

Меҳнаткашларни тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш Тошкент партия ташкилотлари фаолиятида асосий ўрин тутди. Аввалгидек, социалистик мусобақани ривожлантиришга КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, социалистик мусобақанинг иқтисодий вазифаларни бажаришда, шунингдек меҳнаткашларни тарбиялашдаги янгича аҳамият касб этишига эътибор қаратилди. Шаҳар партия-хўжалик активи йиғилишида 1971 йил 17 сентябрда муҳокама қилинган КПСС Марказий Комитетининг қарори социалистик мусобақани янгича шароитларда кенг тус олдириш ва такомиллаштириш юзасидан партия ташкилотлари фаолиятига асос бўлди.

Тошкент меҳнаткашлари партия ташкилотлари раҳбарлигида тўққизинчи беш йиллик вазифаларини муддатидан илгари бажариш учун кураш бошлаган москвалик ва ленинградликлар ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. Тошкент корхоналарида мусобақанинг янгича моҳиятини акс эттирувчи кўпгина қимматли ташаббуслар майдонга келди. В. И. Ленин номли электротехника заводи, Октябрь революцияси номидаги завод, «Юлдуз» тикувчилик фабрикаси, лак-бўёқ заводи ва бошқа корхоналарнинг коллективи тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш таклифи билан чиқдилар. В. Чкалов номидаги Тошкент авиация заводининг фрезерчиси А. Девятова меҳнат усулларини такомиллаштириш ҳисобига меҳнат унумдорлиги юзасидан беш йиллик топшириқни тўрт йилда бажариш мажбуриятини биринчи бўлиб олди. Унинг ташаббуси бошқа кўпгина касбдаги ишчилар томонидан қўллаб-қувватланди. «Ташкенткабель» заводининг коммунистлари А. Девятова изидан биринчи бўлиб бордилар. Кўп ўтмай Тошкентнинг Киров райони саноат корхоналарининг 5 мингдан зиёд ишчиси бу ҳаракатга қўшилди.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг юзлаб тўқувчилари Л. Казанцева ва Е. Губинадан намуна олдилар. Л. Казанцева 24 ўрнига 48 станокда ишлаш ташаббусини, Е. Губина эса 24 станокдан 42 станокка ўтиб ишлаш ташаббусини бошлаб берган эди. Тўқувчилар юқори меҳнат унумдорлигига эришиб, хом ашё, материалларни кам сарфлаб, юқори сифатли маҳсулот тайёрлаш ҳаракатига қўшилдилар. 1971 йилнинг кузига келиб, шаҳар бўйича мусобақадошлар сони 375 минг кишига етди.

Беш йилликнинг биринчи йили меҳнат вахтаси муваффақиятли якунланди. Шаҳар индустрияси планга қўшимча 50 миллион 275 минг сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарди ва реализация қилди. 1970 йилга нисбатан маҳсулот реализация қилиш 6,3 процент ошди.

Партия ташкилоти шаҳарда капитал қурилиш бўйича тўққизинчи беш йиллик режаларини ўз вақтида ва сифатли бажаришга алоҳида эътибор берди. 1971 йил 7 сентябрь куни Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми «КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV Пленуми қарорлари асосида капитал қурилишни янада яхшилаш юзасидан шаҳар партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масалани махсус муҳокама қилди.

Пленум Тошкент шаҳри партия, совет ва хўжалик органларининг муҳим вазифаси тўққизинчи беш йилликда халқ хўжалигини ривожлантириш вазифаларини ҳеч сўзсиз бажариш, турар жой, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш биноларини бунёд этиш ва фойдаланишга топшириш муҳим эканлигини қайд этди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарорига мувофиқ Тошкентда метрополитеннинг биринчи навбати қурилиши бошланди.

Ўша йили ТОШКЕНТДА

12 январь — Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари театр ходимларининг учрашуви бўлди.

Январь — Мамлакатда биринчи марта А. Навоий номли театр қошида «Опера музикаси ҳаваскорларининг клуби» ташкил этилди.

20 февраль — В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига ярим миллионинчи киши ташриф буюрди. У коммунистик меҳнат зарбдори, бекободлик токарь Фахриддин Охуновдир.

2—4 март — Тошкентда Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди бўлди.

16—17 март — Ўзбекистон кинематографчиларининг VI съезди бўлди.

23 — 24 апрель — Ўзбекистон ёзувчиларининг VI съезди бўлди.

4 июль — Тошкент телемаркази биринчи марта рангли кўрсатувлар бера бошлади.

28 сентябрь — 7 октябрь — Қозоғистон адабиёти ва санъати декадаси очилди. Декада кунларида Тошкент янги магистралларидан бирига қозоқ адабиётининг классиги Абайнинг номи берилди.

21 октябрь — Ўзбекистон журналистларининг IV съезди очилди.

24 ноябрь — В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали биносига кираверишда ўрнатилган «фотокўз» 1.000.000 рақамини қайд этди. Музейга ташриф буюрган миллионинчи киши Ўрта Чирчиқ районидаги В. Терешкова номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Умрихон Ҳасановадир.

30 ноябрь — Ўзбекистон композиторларининг VI республика съезди ўз ишини бошлади.

3 декабрь — Ўзбекистон архитекторларининг IX съезди очилди.

15 декабрь — Тошкентдаги 9-мактабни Болгариянинг Хасково округи меҳнаткашлари Ўзбекистон пойтахтига совға қилган эдилар. Унда болгар халқининг шонли фарзанди Георгий Димитров музейи очилди.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИ СОЛНОМАСИ

30 март — 9 апрель — Москвада КПСС XXIV съезди бўлиб ўтди.

17 апрель — Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги бўлди.

Май — Грузия Совет Социалистик Республикаси ва Грузия Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллиги нишонланди.

2 август — Қримда Совет Иттифоқида дам олаётган бир қатор социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг раҳбарлари ҳамда совет раҳбарлари, партия ва давлат арбобларининг дўстона учрашуви бўлди. Учрашув қатнашчилари ўз мамлакатларида социалистик бунёдкорликнинг бориши тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар.

5 сентябрь — КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори эълон қилинди.

17 сентябрь — КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг иқтисодий таълимини яхшилаш тўғрисида»ги қарори эълон қилинди.

23 ноябрь — КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлди. Пленум 1971 — 1975 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат плани лойиҳасини маъқуллади.

Пленум КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС XXIV съездидан кейин КПСС Марказий Комитетининг халқаро фаолияти тўғрисида»ги докладини тинглади.

30 ноябрь — Чорвоқ ГЭСининг 3-агрегати ишга тушди.

2 декабрь — Космонавтика тарихида биринчи марта тушириладиган «Марс—3» автоматик станциясининг аппарати Марс планетаси юзасига оҳиста қўнди.

ЮКСАК БАҲО

1971 йил 22 июндан 1 июлгача Парижда «ИТМА — 71» тўқимачилик машинасозлиги халқаро кўргазмаси намойиш қилинди. Бунинг ташкилотчиси тўқимачилик машинасозлиги Европа халқлари уюшмасидир. Бу анъанавий кўргазма ҳар тўрт йилда бир марта ўтказилиб туради. Унга 25 мамлакатнинг 1019 фирмаси ўз маҳсулотларини юборади. Совет Иттифоқи машинасозлари биринчи марта шу йили иштирок этишди. «Узбектекстильмаш» бирлашмаси ва техника машинасозлик махсус конструкторлик бюроси «ПК — 100ШЛ» машинасини экспорт қилди. Бу машина пахта хом ашёсини ҳам, бошқа толаларни ҳам жун ва сунъий тола билан бирга қўшиб қайта ишлаш имкониятига эга.

У ўз конструкцияси жиҳатидан тўқимачилик машинасозлиги жаҳон практикасида тенги йўқдир. Шунинг учун ҳам у жуда катта қизиқиш уйғотди. «ИТМА—71»нинг совет павильонига ташриф буюрган 250 чет эл фирмасининг вакиллари уни харид қилиш тўғрисида музокара олиб бордилар.

САНЪАТ БАЙРАМИ

Ерқин миллий кийим кийган йигит-қизлар колонна бўлиб революция доҳийси Владимир Ильич Ленин номли майдонга кирадилар. Улар Ильич ҳайкали пойига гулчамбар қўйдилар.

Тошкентда 20 сентябрь куни мамлакатнинг техника олий ўқув юртлари бадиий ҳаваскорлари коллективларининг «Халқлар дўстлиги» санъат фестивали ана шундай бошланди. У СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланди.

Ўзбекистон пойтахти фестиваль қатнашчиларига — мамлакатнинг турли бурчакларидан келган меҳмонларга кенг қучоқ очдилар. Меҳмонларни Тошкент политехника институти қабул қилди. Тошкентда бир неча кунгача ёшларимизнинг бахтли ҳаётини шарафловчи куйлар янгради. Бу ерда Литванинг «Нямунас» ансамбли, Арманистоннинг камер ансамбли, Эстониянинг «Кульюс» рақс халқ ансамбли, ТошПИнинг «Синтез», «Сигма», «Айданлар» ва бошқа кўплаб бадиий ҳаваскорлик коллективлари концерт беришди.

Бадиий буюмлар фабрикаси дўппи цехининг заготовкачиси Қаюм Қодиров Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори смена нормасини мунтазам 140 процентга етказиб адо этади.

Н. Шонноғомов фотоси.

• Мусобақа кундалиги

Ташаббускорлар пешқадам

Йигирувчи Л. С. Герасимова билан тўқувчи Н. В. Ершова беш йилликнинг тўрт йили топшириғи бажарилганлиги тўғрисида Тошкент тўқимачилик комбинатида биринчи бўлиб рапорт бердилар. Бу илғор ишчилар рекорд кўрсаткичларни ҳар бир иш кунининг нормасига айлантира олдилар.

Любовь Сергеевна Герасимова тўққизинчи беш йилликдаёқ ғоят тиғиз ишлашни ўзлаштириб олган — типовой нормадаги 1.160 та ўрнига 2.400 урчуқда ишлаган эди. Шу туфайли у беш йиллик мобайнида ўн йиллик программани бажаришга муваффақ бўлди. Ўнинчи беш йилликда у республикадаги 14 илғор ишчи қаторида ўзининг рекордини такрорлаш мажбуриятини олди. Навбатдаги муваффақият — юксак мажбурият бажарилишидан яққол далолат бериб турибди.

Иш жойини намунали ҳолда сақлаш, меҳнатни тўғри ташкил этиш, ҳар бир иш операциясида вақтни тежаш йигирувчига ўзининг икки ҳиссали нормасини 108 — 110 процентга етказиб, ортиғи билан бажариш имконини беради. Любовь Сергеевна калаванинг ҳаммасини биринчи сортга топширади.

Илғор меҳнат усулларини эгаллаш — Нина Васильевна Ершова учун ҳам муваффақият гаровидир. У Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцевадан ўрнак олиб техникага хизмат кўрсатиш зонасини икки баравар кенгайтирди ва 48 станокни ўз қарамоғига олди. Янги резервларни қидириш ва машҳур тўқувчи билан қалин ҳамкорлик унинг қисқа вақт ичида яна саккизта станокни ўзлаштириб олишга ёрдам берди. Бу эса унумдорлик жиҳатидан комбинатдаги кўп станокда ишловчи ҳамма ишчиларни орқада қолдириб кетиш имкониятини яратди.

Л. С. Герасимова беш йиллик бошидан буён 105 тонна калава тайёрлаб берди. Н. В. Ершова станокларидан эса 1 миллион 200 минг метрдан зиёд газлама олинди. Ҳар иккала ишчи 7 ноябрга қадар яна икки ойлик нормани бажариш ниятидадир.

Ишлаб чиқариш машъалларининг ютуқлари комбинатнинг бутун коллективини янги-янги меҳнат зафарларига чорламоқда. 1112 киши пешқадамларга тенглашиб кўп станокда ишлашга ўтди. Бу эса комбинатга беш йиллик бошидан буён қўшимча равишда 473,2 тонна калава ҳамда 3 миллион 757 минг метр хом сурп ишлаб чиқариш имконини берди.

(УзТАГ).

• Мураббийчилик ҳаракатига — кенг йўл

Самарадорлик омили

Мураббийчилик ҳаракатини кенг авж олдириш самарадорликка эришишнинг муҳим омилларидан биридир. Буни лак-бўёқ заводи коллективи яхши билади. Йил бошидан буён донгдор тўқувчи А. Верзилинанинг «Шогирд — мураббийга тенглашсин» шиори остида корхонада социалистик мусобақа авж олдириб юборилди.

Заводда махсус мураббийлар кенгаши тузилган. Унга техника хизмати кўрсатиш пункти катта инженери Михаил Жалодянц раҳбарлик қилиб келяпти. Мураббийлар кенгашига тажрибали ишчилар, ўз касбининг усталари жамланган. Цех бошлиғи О. Рустамбеков, токарь А. Гаврилов, аппаратчи К. Абдуллаев, лаборатория бошлиғи А. Обносова ва бошқалар шулар жумласидандир. Кенгаш ишни план асосида олиб боряпти. Унинг жами аъзолари цехларга бириктириб қўйилган. Улар мураббийлар ишини назорат қилиб бориш билан бирга, ёшларга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Масалан, кенгаш аъзоси Нина Михайловна Сичова ўз вазифасини сидқидилдан бажаряпти. Завод марказий лабораториясининг бу тажрибали ходими раҳбарлигида Р. Степухина ва В. Сурковалар тажрибали ишчилар қаторига қўшилишди. Эндиликда ҳар икки ёш ишчи мустақил ишлаб, ўз вазифаларини муваффақиятли уддалашяпти.

Шунингдек, заводда 20 йилдан буён меҳнат қилиб келаётган К. Абдуллаев ва О. Рустамбековлар ҳам кўплаб шогирдлар етиштиришди.

— Мураббийлар ишини мунтазам кузатиб борамиз, — дейди кенгаш бошлиғи М. Жалодянц. — Агар цехларда мураббийлар фаолияти сал сусайгани маълум бўлса, дарҳол йиғилиш чақириб, бу масалани муҳокама қиламиз. Бу бизга ёш авлодни тарбиялашда, муносиб ишчи-ўринбосарлар тайёрлашимизда катта ёрдам беряпти...

Ҳақиқатан, завод мураббийлари ва кенгаш аъзолари ёш ишчиларга ўз тажрибаларини сидқидилдан ўргатишяпти. Чунки улар бир нарсани яхши билишади: «Бугунги шогирд — эртанги устоз». Бу ишчиларнинг асосий қонуни. Ана шу асосда ишчи эстафетаси ишончли қўлларга, авлоддан-авлодга ўтиб боради.

Завод мураббийлари ҳақида гап кетганда, лак ишлаб чиқариш цехи бошлиғи Октябрь Рустамбековнинг номини ҳурмат билан тилга олмай бўлмайди. Мана, йигирма йилдан зиёдки, у шу ерда баракали меҳнат қилиб келяпти. Бу вақт мобайнида 15 шогирд тайёрлади. Улар ҳозир ишлаб чиқаришнинг турли участкаларида самарали меҳнат қилишяпти. У цех ишчилари ўртасида тез-тез суҳбатлар ҳам ўтказиб туради. Мана, тушки дам олиш пайти... Кўм-кўк дарахтлар тагидаги ўриндиқларда ишчилар ўтиришибди. Октябрь Ибодович СССР янги Конституцияси лойиҳаси ҳақида суҳбат олиб боряпти.

— Асосий Қонун лойиҳасидаги, — дейди мураббий, — ҳар бир модда мамлакатимиз кишиларининг эркин меҳнат қилиши, дам олиши, илм олиши, ҳунар ўрганиши каби ҳуқуқлар билан йўғрилган. Партия ва ҳукуматимизга биз, совет кишиларининг фаровон яшаши учун барча шарт-шароитларни муҳайё этаётганлиги учун минг раҳмат...

Шундан сўнг агитатор бутун цех ишчиларини Улуғ Октябрнинг 60 йиллик шарафига олган социалистик мажбуриятини муддатидан илгари бажаришга чақирди.

Шу куни цех ишчилари янги мажбурият қабул қилишди. Улар йиллик планни 7 ноябрга қадар бажариб, пландан ташқари 1300 тонна алиф ва 1200 тонна лак ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Ҳа, завод мураббийлари қўлга киритилган ҳар бир зафарга ўз ҳиссаларини қўшишмоқда. Негаки, улар корхонага келган ҳар бир ёш ишчига маҳорат сирларини ўргатиб, унинг самарали меҳнат қилишига кўмаклашмоқдалар. Мураббийлар кенгаши партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари билан биргаликда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашга, уларнинг келажакда муносиб ишчи ўринбосарлари бўлиб етишишига катта ҳисса қўшяпти.

М. ОРИПОВА.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги машинасозлиги бирлашмаси коллективи пахтакорларга кўрак тозаловчи, пахта подборшчиклари, сеялкаларни кўплаб етказиб бермоқда.

Айни шу кунларда қишлоққа агрегатлар пешма-пеш жўнатилмоқда.

СУРАТДА: 5-цехнинг зарбдор бўёқчиси Л. Семёнова.

М. Нуриддинов фотоси.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ'ДА босилгандан кейин

«ҲЕЧ КЕРАГИ ЙЎҚ»

Октябрь районидаги айрим магазинларда спиртли ичимликлар сотиш қоидаси қўпол равишда бузилаётгани газетанинг 27 июль сонида босилган материалда танқид қилинган эди.

Октябрь райпишчеторгидан олинган жавобда кўрсатилишича, бу масала муҳокама этилиб, чора кўрилган. Шунингдек, янги Ўзбекистон кўчасидаги пиво цистернасига ҳам барҳам берилди.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

БОШҚА ИШГА КЎЧИРИЛДИ

Редакцияга келган хатлардан бирида 26—93 ТНМ номерли такси ҳайдовчиси йўловчилардан ортиқча ҳақ олгани ва улар билан ноўрин муомалада бўлгани кўрсатилган эди.

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрининг ўринбосари Ж. Шораҳмедовдан олинган жавобда кўрсатилишича, шофёр Г. Седов бир ой муддат билан кам ҳақ тўланадиган бошқа ишга кўчирилди. Хат 3-таксомотор парки коллективи ўртасида муҳокама этилди.

ТАРТИБ ЎРНАТИЛДИ

Бошқа бир хатда 25-ҳаммом ишидаги нуқсонлар борасида шикоят қилинган эди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидан олинган жавобда шикоят коллектив ўртасида муҳокама этилиб, зарур чора-тадбирлар кўрилгани хабар қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН ТЎҒРИСИДА ҲИКОЯ

«Ўзбекистон» нашриёти Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги муносабати билан китобхонларга яна бир туҳфа тайёрлади — «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси» китобини чиқарди.

Бу китоб саҳифаларида Совет ҳокимияти йилларида республика босиб ўтган йўл, экономика ва маданиятни ривожлантиришда эришилган муваффақиятлар тўғрисида ҳикоя қилинади. Адабий текстнинг ёнида социалистик ўзгаришлар динамикасини, халқ фаровонлиги ўсишини кўрсатувчи пухта статистик жадваллар берилган. Совет Ўзбекистонини, халқларнинг улуғ ленинча дўстлиги ажойиб самараларини ўз кўзи билан кўрган чет эллик меҳмонларнинг фикрлари ҳам берилган.

Китобда кўпдан-кўп фотосуратлар борки, улар Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларининг ҳаётини, унинг бой табиатини акс эттиради.

(УзТАГ).

• Умри боқий дўстлик

Қардошлик қурилиши

Маҳачқалъада шаҳарнинг В. И. Ленин номи билан аталадиган асосий кўчасида энг катта савдо корхоналаридан бири «Дўстлик» фирма озиқ-овқат магазини очилди.

Доғистон пойтахтидаги кўпгина янги қурилишлар номи халқлар дўстлигининг рамзидир: мамлакатимиз турли шаҳар ва республикалари вакиллари пойтахтни реконструкция қилиш ва 1970 йилда бўлган зилзила оқибатларини тугатишга ёрдам бермоқдалар. Масалан, москваликлар Шимолий Кавказда энг катта драма театри биносини барпо этмоқдалар, 18 қаватли «Ленинград» меҳмонхонаси Нева соҳилларидаги шаҳар вакилларининг қўшган ҳиссаси ҳақида эслатиб турибди. Проспектлардан бирида қад кўтарган дастлабки кўп қаватли уйлар тулаликлар совғасидир. Аввал шаҳар чеккаси деб ҳисобланган жойда барпо этилган «Ўзбекистон» микрорайони эса тошкентлик қурувчилар шарафига шундай номланган.

Қардош республикалар ҳамкорлигида ўн минглаб квадрат метр турар жой, ўқув юртларининг янги корпуслари, болалар боғчалари, магазинлар ва бошқа объектлар фойдаланиш учун топширилди. Дўстлик қурилишлари автоном республика пойтахти қиёфасини ўзгартириб юборди. Яқин йиллар ичида пойтахт территорияси икки баравар кенгаяди, шаҳар аҳолиси эса, 400 минг кишига етади.

(ТАСС).

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

К. АБДУҲАМИДОВА: Болалар билан кинотеатрга тушганда уларга неча ёшидан бошлаб билет олиш керак? Болаларнинг кечки сеансларга катталар ҳамроҳлигида боришига рухсат этиладими?

Жавоб: Етти ёшгача бўлган болалар кинотеатрларга бепул киритилади. Бу ерда шуни айтиш кераки, катта ёшли бир киши ўзи билан мактабгача ёшдаги бир нафар болани кинотеатрга олиб тушиши мумкин. Бундай ҳолларда болага алоҳида ўрин берилмайди.

Ўн олти ёшгача бўлган мактаб ўқувчилари катталар ҳамроҳлигида кечки сеансга киришлари мумкин. Лекин кинофильм кечки соат саккиздан кейин бошланмаслиги керак.

Шаҳримизда болалар учун махсус «Пионер» кинотеатри очилган. У В. И. Ленин номидаги болалар истироҳат боғида жойлашган. Бу ерда фақат болалар репертуаридаги фильмлар кўрсатилади.

* * *

Р. ҒИЁСОВ: Хизмат тақозоси билан мен бошқа шаҳарга доимий яшашга кетаётган эдим. Ҳозир истиқомат қилиб турган уйимизни бошқа уй билан алмаштириш тўғрисида қаерда эълон берсак бўлади?

Жавоб: Бу масалада сиз шаҳримизнинг Пролетар кўчасидаги 4-уйга жойлашган уй-жой майдонларини алмаштириш бўйича бюрога ёки «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг якшанба кунги иловаси — «Ташкентская неделя» газетасига мурожаат қилинг. Иловада квартирани алмаштириш тўғрисида, уй буюмлари, китоблар, транспорт воситалари, музика асбоблари ва бошқа шунга ўхшаш буюмларни сотиш ёки харид қилиб олиш тўғрисида эълон бериш мумкин.

* * *

А. ХУДОЙҚУЛОВ: Ҳозирги пайтда Совет Иттифоқи жаҳон бўйича ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг қанча қисмини тайёрламоқда? Шу ҳақда қисқача маълумот берсангиз.

Жавоб: Ҳозирги пайтда ер юзи бутун аҳолисининг салкам 7 процентн яшаётган Совет Иттифоқида жаҳон саноат маҳсулотининг 20 проценти ишлаб чиқарилмоқда. Урушга қадар бу кўрсаткич 10 процентга тенг эди.

* * *

Н. МАМАЖОНОВА: Совет спортчиларидан ким биринчи бўлиб Олимпиада чемпиони бўлган?

Жавоб: 1952 йили Хельсинкида ўтказилган Олимпиада ўйинларида совет терма командаси биринчи бор қатнашди. Шунда Нина Ромашкова дискани улоқтириш бўйича янги олимпиада рекордини ўрнатди. У дискани 51 метру 42 сантиметрга улоқтириб олтин медаль эгаси бўлди. Яна саккиз йил ўтгач у Римдаги Олимпиада ўйинларида яна чемпион бўлди.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ АХБОРОТИ

«Ташхлебторг»га қарашли 82-магазиннинг сотувчиси Зулфия Одилхонованинг ҳаёти фақат ҳайдовчининг маҳорати туфайлигина сақлаб қолинди. У Энгельс кўчасидаги Шаҳристон бекатида йўлни кесиб ўтишга аҳд қилди. Олти ойлик боласини кўтариб олган бу аёл йўлнинг ўртасига етганида тўхтаб турган автобус ёнидан «Москвич—408» машинаси чиқиб қолди. Уни бошқариб бораётган А. Салоцкий дарҳол тормозни босиб, рулни чап томонга буришга улгурди. Шу туфайлигина машина йўловчини босиб кетмади. Бироқ, Одилхонова автомобилнинг ўнг қаноти билан уриб кетилди. Ваҳоланки, бундай бефарқлик ва шошқолоқлик Одилхонова учун жуда қимматга тушиши ҳам мумкин эди.

• *Бизнинг интервью*

ЯНГИ МАВСУМ, ЯНГИ РЕЖАЛАР

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қутлуғ 60 йиллиги тобора яқинлашмоқда. Бу шонли санага бепоён Ватанимизда қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Хусусан иттифоқимиздаги санъат даргоҳларида тўй тараддуди катта. Қутлуғ айём арафасида Ўзбекистон Давлат «Ёш гвардия» драма театри ўзининг ўнинчи мавсумини очди. Шу муносабат билан яқинда жамоатчи мухбиримиз у ерда бўлиб, театрнинг бош режиссёри Бахтиёр ИХТИЁРОВга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

— Бу йил «Ёш гвардия» театри ўзининг ўнинчи — юбилей мавсумини бошлади. Шу муносабат билан театр босиб ўтган йўл ҳақида газетхонларга ҳикоя қилиб берсангиз.

— Албатта, 50 «ёшдан» ошган Ҳамза, 40 «ёш»га яқинлашган Муқимий ва республикамизнинг бошқа санъат даргоҳлари олдида бизнинг театр нисбатан ёш. Театр ўзининг йўналишини ва томошабинларини топгунча бирмунча вақт ўтди. Улғайиш ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Биз бир қанча асарларни саҳналаштирдик. Уларнинг кўпчилиги томошабинларга манзур бўлди. Дейлик, театр эндигина фаолиятини бошлаган кезларда саҳналаштирилган «Ўн саккиз ёшлигим», «Дийдор» ва бошқа асарлар мухлислар ёдидан ҳануз кўтарилганича йўқ. Ўтган йиллар мобайнида биз актёрлар маҳоратини ошириш борасида ҳам бирмунча муваффақиятларга эришдик. Бугунги кунда театримиз коллективи орасида ранг-баранг, серқирра талант эгаси бўлган талайгина актёрлар бор.

Театримиз бу йил бешта янги спектакль қўйиши керак эди. Мўлжалдаги асарларнинг деярли барчаси саҳнада муваффақиятли ўйналмоқда. Бу юқордаги фикримнинг далилидир.

— Яқинда театр санъаткорлари Фарғона водийси бўйлаб гастролда бўлишди. Гастрол сафарлари ҳақидаги фикрингизни гапириб берсангиз.

— Назаримда гастрол муваффақиятли ўтди. Биз сафар пайти қирғиз драматурги Мар Байжиевнинг «Тўй муборак. қари қиз» асарини, О. Ноздрачёвнинг «Кўзингни каттароқ оч» асарини ва Ҳамзанинг «Ишқ қурбонлари» асарларини фарғоналик томошабинлар эътиборига ҳавола қилдик. Улар бу асарларни илиқ қарши олдилар. Мен шу ўринда қирғиз адиби Мар Байжиев «Тўй муборак, қари қиз» асарини атайлаб бизнинг театр учун ёзиб берганлигини айтиб ўтмоқчиман. Қувончли томони шундаки, бу асар Тошкентда ҳам, Фарғонада ҳам театримиз мухлисларининг қизиқишини уйғотди.

— Театр коллективининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик байрамига кўраётган ҳозирлиги ҳақида ҳикоя қилсангиз.

— Маълумки, Октябрь революцияси инсоният тарихида янги даврни бошлаб берди. Октябрнинг 60 йиллик тўйига биз тайёрлаган совғалардан бири тарихнинг инқилобдан илгариги даврида ёзилган ва саҳнага қўйилган асар — Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг «Ишқ қурбонлари» драмасидир. Бу драма биринчи марта 1916 йили Ҳамзанинг ўзи томонидан саҳнага қўйилган эди. Орадан 60 йил ўтгач пойтахт театрлари ичида биринчи бўлиб бу асарни бизнинг театр санъаткорлари ижро этишди. Асар томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди. Шу ўринда мен пьесани давр руҳига мослаб қайта ишлаган адабиётимиз оқсоқоли Комил Яшинга ташаккур изҳор қилишга бурчлиман, деб ўйлайман. Шу кунларда театримиз 60 йилликка атаб учта асар премьерасига ҳозирлик кўряпти. Яқинда эса талантли рус драматурги А. Вампиловнинг «Йўқ, омадсиз эмасман» номли икки пардали комедиясини мухлисларимиз эътиборига ҳавола қилдик. Ленин мукофоти лауреати Василий Шукшиннинг «Корчалонлар» драмаси, Г. Фигейредонинг «Бадбашара ёхуд Эзоп» асарлари ҳам яқин кунлар ичида томошабинларга тақдим этилади.

— «Ёш гвардия» театри коллективи саҳнада ёшлар ҳаётидан қандай спектакллар қўйишни режалаштирмоқда?

— «Ёш гвардия» театри — ёшлар театри. Унинг саҳнасида 70-йиллар ёшларининг, яъни коммунизм қурувчи ёшларнинг образлари ўз ифодасини топмоғи зарур. Театримиз коллективи бу ғамхўрликка жавобан ижодий маҳоратларини ўстириш, халқ ва партия талабларига жавоб берадиган янги пьесаларни саҳнага қўйиш билан жавоб бермоқда.

Келаси йили Ленин комсомолининг шонли 60 йиллиги нишонланади. Шу улуғ санага янги спектакль тайёрламоқдамиз. Бу асар коммунизм учун курашнинг олдинги жабҳаларида бораётган 70-йиллар комсомолларининг жўшқин ижодий ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Кўзлаган мақсадимиз шуки, бу асар театр ҳаётида янги саҳифа очади. Ҳозирча шу йўлда тинимсиз меҳнат қиляпмиз.

Суҳбатни
А. ИБОДИНОВ
ёзиб олди.

Латвиядаги «Дарба спарс» метални қайта ишлаш бирлашмаси ишлаб чиқараётган истеъмол буюмларига талаб жуда катта. Харидорлар чиройли манзарали чироқларни севиб харид қилишади. Чироқларни ясашда рангли шиша ва бошқа замонавий материаллардан кенг фойдаланилади.

СУРАТДА: корхона инженер-технологи З. Линденберга манзарали чироқларнинг намуналарини намойиш этмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ШОНЛИ ТАРИХ САҲИФАЛАРИ

Республиканинг таниқли иқтисодчи олимлари «Совет Ўзбекистонининг социал-иқтисодий ривожланиши» номли монографияни тайёрладилар. Шу илмий асарнинг авторлари бу китобда республикада социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг тикланиши ва такомиллашуви назария ва практикасига доир проблемаларни ёритганлар. Партия ленинча миллий сиёсатининг ҳаётбахш роли жуда кўп далиллар билан кўрсатиб берилган, тарихий ғалабанинг халқаро аҳамияти очиб ташланган.

«Фан» нашриёти Улуғ Октябрь 60 йиллигига мўлжалланган юбилей нашрлари планини тугаллади. Тарихий сана шарафига олинган социалистик мажбуриятларга мувофиқ олимлар коллективи томонидан фаннинг турли соҳаларини ўз ичига олган турли асарлар яратилди. Бу асарларда тарих, филология, шарқшунослик ва бошқа ижтимоий фанлар соҳасидаги энг муҳим тадқиқотлар тўғрисида ҳикоя қилинган.

«Фан» нашриётининг юбилей асарлари унинг бошқа нашрлари билан бир қаторда Кишинёвда академик китоблари виставкасида намойиш қилинди. Иттифоқдош республикалардаги 15 та фан нашриётининг чиқарган 700 монографияси китобхонлар эътиборига ҳавола қилинди. Тошкентда нашр этилган китоблар ҳам энг юксак баҳо олди.

(ЎзТАГ).

• *СССР Конституцияси лойиҳаси ҳақида мулоҳазалар*

ХАЛҚЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
СССР халқ артисти

Ленин... Бу ном дунёнинг ҳамма чеккасига маълум. Шу табаррук инсон таълимоти сабаб бўлиб, энг кичик халқлар ҳам мустақилликка эришмоқдалар, қуллик кишанларини парчалаб ташламоқдалар.

Ўзбек эли мустақил республика бўлиб, илк бор қаддини тиклай бошлаганида мен ҳали ёш бола эдим. Гўдакка она сўзи яқин бўлганидек Ленин бобо номи ўша вақтлардаёқ қулоғимда жаранглаган эди. Мактаб эшигига қадам қўйган кунимиз, гарчи ҳозиргидек ёруғ хоналари бўлмаса ҳам ўқитувчимиз Ленин сўзини такрор қилганида қалбимиз нурланиб кетган эди. Ленин номи билан ўқидик, Ленин номи билан вояга етдик, кўкардик, ўсдик. Машаққатларни енгдик, жангларда ғалаба қилдик. Бу йил доҳий тузиб берган давлатнинг 60 йиллик тантанаси нишонланади. Шу улуғ айём арафасида улкан мамлакат халқларининг асосий қонуни — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Конституцияси халқ муҳокамасига қўйилди. Тўртинчи Конституция бу, аммо буниси ўз фазилатлари билан аввалгиларидан кўп жиҳатдан фарқ қилади. Бу галгиси Ватанимиз гражданларининг ҳақ ва ҳуқуқлари яна ҳам ўз мужассамлигини топган. Ана шу ҳақ ва ҳуқуқларимиз афзаллигини айниқса чет элга сафар қилганимда яққол сездим. Мен буни дунёга илғормиз, дея жар солган Англия капиталистик давлати мисолида кўра олдим. У мамлакатга қадам қўяр экансиз, қора танлиларнинг нақадар ҳақорат этилаётганликларини кўрасиз. Африкалик, осиёлик халқларни тўрт аср талаганликлари етмагандек, ўз юртларига ҳам олиб келиб, хизматларини қилдирарканлар. У ерда фақат пулдорлар одам қаторига қўшадилар. Инсон ҳуқуқлари ҳам фақат пулдорлар ҳисобига ишлайди. Мен у ерда кўпроқ артистлар ҳаёти билан қизиқдим. Биз бўлган бир театрнинг коллективини бир бой боласи таъминлаб турар экан. Шу сабабдан ҳам ўша кишининг истаган асарларини ўйнашга мажбур эканлар. «Вольс» деган бир театрни кўриб, артистларнинг аҳволига ачиниб кетдим. Пул топиш учун дунёдаги ҳамма пасткашликларга боришар экан. Артистлар ўз хўжайинлари олдида ўзларини қулдек ҳис этарканлар. Дарвоқе, хўжайин ишдан бўшатиб юборса, кўчада қолишлари аниқ. Пули бўлмаган киши очликдан ўлиб кетиши турган гап.

Бизда эса унинг тамоман акси. Миллатидан қатъий назар, ҳар бир эзгу ниятли инсон, ҳар бир граждан ҳурмат этилади, ҳуқуқлари ҳимоя қилинади. Бу юксак ғамхўрлик янги Конституциямиз лойиҳасида янада ёрқин баён этилган.

ОЙБЕК

ПОКИСТОН ЙЎЛИДА

ПАРЧА

15.XI. 1949.

Нонуштадан кейин бизнинг номерга бир тўда ёзувчилар келишди. Ҳаммаси 8—10 киши. Сайёд Мутталабий деган чиройли кексадан бошқаси ёш бўғин. Шолоховнинг «Тихий Дон» («Тинч Дон») романини таржима этган. Таржима тиражи 1000. Покистонда халқнинг 6 проценти саводли. Шунинг учун китоблар ва газеталарнинг тиражи оз.

Бу тўда — ассоциациянинг активлари. Бир оз суҳбатлашдик, аҳвол билан танишмоққа тиришдик. Конгресс баланд инқилобий руҳ билан ўтибди. Покистоннинг турли вилоятларидан ёзувчилар қатнашибди. Баъзи нотиқлар муҳим сиёсий масалалар ҳақида очиқ ва кескин сўзлабдилар. Сармоядорлар ва помешчиклар ҳокимиятини йиқитиш, халқ ҳокимиятини барпо қилиш масалалари ҳақида муҳокама қилибдилар, ўткир сиёсий шиорлар ташланибди, зулмга қарши шеърлар ўқилибди. Конгресс Совет Иттифоқига чуқур хайрихоҳликни очиқ намойиш қилибди. Америка консули бу ерда ҳам ғаламисликни кўрсатибди: у бир неча муттаҳамларни ёллаб, Конгрессда тўполон кўтармоқчи бўлган. Ишчи сокчилар билан олчоқлар ўртасида бир пас таёқбозлик рўй берибди, кейин Конгресс ўз ишини муваффақият билан давом эттирибди ва ҳоказо.

Шоир Аҳмад Надим Қосимий ўзининг бирмнки шеърини ўқиб берди. Маяковскийга тақлид қилувчи шоир Сафдар Биринчи Майга бағишланган инқилобий шеърини ўқиди. Покистонда инқилобий, сиёсий лириканинг илк сўзлари бу. Умуман, адабиёт бу ерда кўҳна тарз ва усул доирасида. Девонлар ҳали ҳам кўҳна ошиқона ғазаллар билан тўла.

Тушки овқатдан кейин, соат 5 ларда бир ресторан ёнидаги кичкина саҳнада илк учрашув мажлиси бўлди. 100 қадар ёзувчи ва шоир тўпланди. Одат бўйича бизнинг бўйинларимизга шода-шода гуллар осдилар. Ёш ёзувчи Мирзо Ризо Хамадоний бизни қизғин табриклади. Тихонов делегация номидан жавоб нутқи сўзлади. Мушоира бошланди. Мушоирани жуда севадилар. Шоир Файз ғазал ўқиди. Умуман шеърни «О», «Во», «Ҳуб» каби нидолар билан тинглайдилар. Шоирлар орасида бошяланг, ялангоёқ, кийимлари жулдур ишчи ва деҳқон шоирлари оз эмасди. Бир неча қариялар — халқ шоирлари ҳам бор эди. 5 ишчи шоири ўринларидан туриб, қўлларини бир-бирининг елкаларига қўйиб, шеър куйладилар (Шеърни кўпинча куйга солиб айтиш, куйлаш бу ерда одат экан). Халқ қизиқиб, сурон билан тинглади. Шеърни Муҳаммад Али Бомаб (Бомба) ёзган. У — ишчи шоири. Шеърнинг мазмуни: Покистон бойлари коммунизм хавфидан қўрқиб, Америкадан ёрдам сўрайдилар. Америка жавоб беради: Хитойда ишим расво бўлди, сизларга қандай ёрдам бераман! Бу шеър Покистон ҳукуматидан ва ҳукмрон табақадан кулади.

Мажлис бизга зўр ҳурмат ва севги кўрсатди. «Совет Русияси», «Совет Иттифоқи» деган сўзларни чуқур севги ва ҳаяжон билан айтадилар. Папиросларимиз шоирлар ўртасида талаш бўлди. Деҳқон шоирлари элатларига кўрсатмоқ учун папирос қутичаларини ҳаяжон билан қўлтиқларига тиқдилар. Бир шоир менга шундай деди: «Илгари мусулмонлар Маккадан келтирилган обизамзамни қандай муқаддас қилсалар, ҳозир Совет мамлакатининг буюмлари шундай азиз, шундай муқаддасдир».

Ёзувчи аёллар: Хадича Мастур, Ҳожира Масрур. Уйларида ўқиганлар. Иккиси ҳам ёш, қопқора. Иккиси ҳам пардада. Ҳикоялари босилган. Ҳожира шоир Аҳмад Надимнинг синглиси. Бошқа адиба, шоира йўқ.

Ёзувчи Маҳмуд Тургеневнинг «Отцы и дети» («Оталар ва болалар») романини таржима этган. Китоблар келтиришди адибалар: «Руҳ адаб», «Багули» ва бошқалар (деҳқонларнинг оғир ҳаёти ҳақида ҳам китоблар бор).

Шарқ юлдузи

Сентябрь сонида

«Шарқ юлдузи» журналининг сентябрь сони нашрдан чиқди.

Журнал Шароф Рашидовнинг «Дўстлик ва қардошлик тили» мақоласи билан очилади.

Журналхонлар шоир Ж. Жабборовнинг «Таллимаржон достони» поэмаси, Н. Баракаев, Ш. Орифий, Б. Отаева каби шоирларнинг шеърлари билан танишишлари мумкин. Ёзувчи У. Усмоновнинг «Аёл» ҳикояси, А. Муҳторнинг «Зар қадри» пьесаси, Р. Бекниёзнинг «Армонли дунё» қиссасининг охири ҳам журналнинг шу сонидан ўрин олган. Устоз Ойбек меросидан «Бобир» достони ва адибнинг «Ён дафтаридан» берилган хотиралар билан ҳам танишиш мумкин. «Очерклар», «Санъат», «Тақризлар» рубрикалари остида хилма-хил материаллар ёритилган.

Назиржон БАРАКАЕВ

Кўчалар гардини кетар супуриб

Бўрон гоҳ ҳайқирар, чийиллар баъзан,
Қушлар яширинар дара тошига.
Ҳовлиқиб уфурар ер узра тўзон,
Уни кўтаргудай бўлар бошига.
Қутуриб чопади саҳролар сари,
Қум уюмларни тўзитар ўбдан,
Чўлнинг саҳнасида чопар кўпкари,
Ҳатто саксовулни синдириб тубдан.
Чўлларда қозонган шуҳратин қўмсаб,
Тоғларга ўқталар йиғиб кучини.
Худди совутмоқчи бўлар ўчини,
Гард қилиб учирса, сувларга кўмса...
Харсанг, қояларни қўзғата олмай,
Саҳро қумларидек тўзғита олмай,
Яна саҳро сари увлаб кетади.
Лек у ер боғ-бўстон! Бўрон нетади!!
Шундан буён унинг тинкаси қуриб,
Саҳро хуморида чекиб юрар оҳ,
Баъзида, адашиб келганда ногоҳ,
Кўчалар гардини кетар супуриб.

Жуманиёз ЖАББОРОВ

Таллимаржон достони

ПАРЧА

УЧРАШУВ

Бунда Тоҳир билан анча қолдик биз,
Гўё кема ичра чўл денгизида.
Чўл шундай суҳбатдош эдики холис,
Гўё мавж урар у кема тизида.
Қирлар ўркач-ўркач тўлқиндир гўё,
Насослар гурроси-нақ уммонга хос.
Бу на мўъжизадир, на сирли рўё!
Сўзла ишларингдан, Тоҳир, илтимос.
У хаёлга толди жим қолди бир дам,
Сўнгра сўз бошлади, очилиб бирдан:
— Гарчи ҳаётимда камдир айтар иш
Ва лекин тақдирдан розиман минг бор.
Агар лозим бўлса яна қайтариш,
Худди шу тақдирни истардим такрор.
Мен на паҳлавонман, на ўта оқил,
Минглар қаторида ўрним бор бироқ.
Мана шу бош канал-мўъжиза оқим,
Дашт тунин ёритган минг-минглаб чироқ —
Менинг ҳам ҳиссамдир-қалбим зарраси,
Мен шу она-юртга пайваста бир жон.
Шунда иқболимнинг олтин марраси,
Кўзимга шу ердан ёрқиндир жаҳон.
У жўшиб сўзларди... Шундайки инсон,
Бир имо очғайдир баъзан қалб кўзин.
Бир кичик учқундан ёлқинланиб жон,
Мунаввар кўрсатгай лаҳзада ўзин.
У жўшиб сўзларди... Кўзим олдида
Йиллар ва йўллардан уюшган ҳаёт.
Шу суҳбат парвози — хаёл остида
Олис уфқларга ёзгандим қанот:
Бизнинг болаликнинг машаққати кўп,
Уруш йилларининг заҳрин тортдик хўп.
Ҳа, қўш ҳам ҳайдадик, бошоқ ҳам тердик,
Дон янчдик, янтоқ ҳам чопдик эрта кеч.
Қорин тўймай арпа нонини едик,
У оғир кунларни унутмасмиз ҳеч!
Билардик келмоғин бу яхши кунлар,
Янтоқлар ўрнида унмоғин олтин.
Даштга жило бериб мовий тўлқинлар,
Қоронғу кечалар бўлмоғин ойдин.
Карангким тақдирнинг тақозосини,
Улғайиш йўлларин мардона босиб,
Бу юртнинг ер-суви ва фазосини
Измига сўндирмиш дўстим муносиб.
Суҳбат давом этар... «Шаббода» узра
Само юлдузлари шайдо эгилмиш.
Ёнинг чироқлари — минг-минглаб Зуҳра
Гўё Қаҳкашонга пайванд этилмиш.
Кандоқ сўлим кеча! Биллур томчилар
Чулдираб сочилар ҳавзи мармарга.
Суҳбатда кўнгилнинг қулфи очилар.
Гўёким чиққандек сирли сафарга...
...Тун ярим. Биз Аму бўйига тушиб,
Тоҳир-ла ёнма-ён кезармиз ҳамон.
Дарё оқиб ётар лопиллаб, жўшиб,
Интилиб абадий манзили томон.
Дарё оқиб ётар... Жануб гўзалин
Зулфидай тим қора тунга бериб ранг.
Дарёмас, мўъжиза кўрар кўзларинг,
Қиндан суғурилган қиличдай яланг.
Бунда табиатнинг буткул сеҳри жам,
Жамдир табиатнинг бор зиддияти.
Бундадир сароблик ва ташналик ҳам,
Аёзлар заҳрию қуюн шиддати.
Бу — гўё мангулик бир аҳвол эди,
То шундай қолгудек абадул-абад.
Дарёнинг бўйида саҳро лол эди,
Ташналик, ташналик билмас эди ҳад.
Олис гўдаклигим ҳаёт мавжида
Чайқалган шоирлик куртаги эди,
Мурғак тасаввурнинг баланд авжида
Олам-нақ бувимнинг эртаги эди:
Эмишки, булутлар тоғ-тоғ бўлишиб,
Сувсираб келармиш Ҳамин дарёга.
Одам йўқ хилватда қониб, тўлишиб,
Учиб кетар экан яна ҳавога.
Сўнг ўтлоқ, қишлоқ ва боғлар устига
Беҳисоб челакдан қуяр экан сув.
Яшиллик югуриб олам ҳуснига.
Япроқда томчилар ўйнаркан дув-дув.
Лек четлаб кетармиш бу даштни булут.
Фақат зўр мерганлар соҳилда пойлаб,
Бамисоли жайронни кўзлаган бургут,
Қолиб кетар экан у ерда ойлаб.
Гоҳ омад юришса, нишонга отиб,
Бир парча кўчириб ўшал булутдан,
Овчи-ташналарга берар «Совға, деб,
Жайҳундек бир улкан дарёли юртдан».
Бу бир афсонадир. Бизнинг замона
Чўлга олиб чиқди буткул Жайҳунни,
Мана, суҳбатдошим Тоҳир баҳона
Сайрон этмоқдаман мавж урган тунни.
Тоҳирим! Қалбида ўт чақнаган мард,
Нечун ўйчан қолдинг хаёл ичра жим.
Ёрқин, ҳисларингга ё қўндими гард,
Фикрингга сукунат солган ўзи ким?
Ҳа, кўзинг ўнгидан ўтса ажабмас
Боболар умидин сўндирган айём.
Йўқ умид сўнмагай, бўлмагай абас,
Умид авлодларда этгайдир давом.
Сенсан Фарҳодларнинг битта ворнси,
Ошиқ Тоҳирларнинг тимсоли ўзинг.
Қўлингда чўлларнинг шифо дориси,
Қалбингда ёниқдир эзгу юлдузинг.
Ошиқ Тоҳир оққан дарё бўйида
Ёнма-ён турибмиз хаёлга толиб.
Дарё ларзон-ларзон оқар куйида,
Бағри қон шайдони минг куйга солиб.
Тўлқинлар кифтида бир сандиқ ўтар,
Ичида қон ютар ошифта йигит.
Қайдадир Зуҳрони ғам-алам ўртар,
Севгига бақормас қаноат, ўгит...
Энди Тоҳир билан — Қарши Тоҳири
Замон Тоҳирила туриб елкадош,
Амуга боқамиз: боши-охири
Кўринмай оқади дарё бебош.
Дарё ошиқнимас... Ошиқ дарёни
Чўлга оқизмоқда юрти ишқида.
Чархпалак дейдилар, дўстим дунёни,
Тоҳирлар бўлади унинг машқида.

Шарофжон ОРИФИЙ

ЗАРМАСҚИШЛОҚ

Улуғвор бу Қалъаий шерон,
Илк бор ўпар уни шуълалар.
Кумуш тани тўлғанар ҳар ён,
Қучиб ётар яшил далалар.
Турна кўзли инжу булоқлар —
Замин узра зарбоф бир камар.
Алвон, яшил-турфа бўёқлар
Бўстон ҳусни, таратар анбар.
Дориворли ноёб болдирғам
Ва мингтомир минг дардга даво.
Зармасқишлоқ — ажойиб чаман,
Қалбга дармон шу тиниқ ҳаво.
Аҳли қишлоқ зироаткордир,
Тилла бошоқ водийда машҳур.
Йигит-қиз меҳнатсевардир,
Дудоқларин мудом ўпар нур.
Ҳа, бу азиз Қалъайи шерон
Бошин ўпар ипак шуълалар...

Бибисора ОТАЕВА

МЕНИНГ НОНИМ

Дастурхонда ноним бор —
Сиғинган бузрукворим,
Тириклигим муждаси,
Бойлигим, иқтидорим,
Менга жондан азиздир,
Оқи бўлсин, қораси:
Бири кўзим оқидир,
Иккинчиси — қорачиғ.
Бир чеккада термулиб
Ётса кафтдек пораси,
Юрагимни ранж тирнар,
Бамисоли олмос тиғ.
Ёқамдан ушлар келиб
Мен бошоқ терган
қирлар,
Ёрма ичган кунларим
Жонланар хаёлимда,
Жиноий иш қилдим деб
Юрак-бағрим патирлар,
Бехосдан бир увоғин
Туширган маҳалимда.
Териб олмасам дарров
Ҳар увоғин авайлаб,
Фикр юритсам пича,
Боболар таъбирича:
Нон отлиғу мен лёв
Қолмоқлигим турган
гап.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

«ТОКАМАК» УСТАНОВКАСИ ЧЕХОСЛОВАКИЯДА

ПРАГА. Чехословакия Фанлар академиясининг физика институтида Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган «Токамак» плазма установкаси ишга туширилди. Бу установка Чехословакия олимларига бошқариладиган термоядро реакциялари соҳасидаги илмий тадқиқотларни кенгайтириш имконини беради.

Институт ходимлари ҳар иккала мамлакат олимлари ўртасида фаннинг турли соҳаларида, биринчи навбатда унинг энг прогрессив йўналишларида ҳамкорлик ривожланаётганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Юбилей арафасида

БУДАПЕШТ. Венгриянинг саноат корхоналари, қурилишларининг коллективлари, давлат хўжаликлари ва қишлоқ хўжалик кооперативларини н г меҳнаткашлари Улуғ Октябрь байрамини баланд сиёсий руҳ ва меҳнат ғайрати билан кутиб олмоқдалар.

Захони темирйўлчилари меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига 8 ойлик планни ошириб бажардилар. юк ортиш ва тушириш вақтида вагонларнинг бекор туришини жуда ҳам камайтирдилар. Чегарадаги Чоп станциясида совет темирйўлчиларининг пухта ишлаши бу соҳада уларга катта ёрдам берди. Улар Венгрия темирйўлчилари билан Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақа шартномасини туздилар.

СССР УЧУН КЕМА

ВАРШАВА. Вестерплатте қаҳрамонлари номли Гданьск кемасозлик корхонасида қурилган яна бир кемада совет савдо флотининг байроғи кўтарилди. Кемасозлар Совет Иттифоқига ҳозиргача 350 та ҳар хил кема, шу жумладан балиқ овлаш, илмий-тадқиқот, машқ кемалари ва шу сингари кемаларни юбордилар. Шимолий қутб сувларида балиқ овлайдиган универсал траулерлар айниқса юксак баҳо олди.

ТОКИО. «Нью-Йорк Космос» командаси составида жаҳон мамлакатлари бўйлаб сафар қилаётган Пеле Япониядаги икки ўйинда иштирок этади. СУРАТДА: Пеле командадош ўртоғи Рамон Миффлинг (чапда) билан бирга япон болаларига тўпни тўхтатиш усулини кўрсатмоқда. Ушбу сафардан сўнг Пеле футбол билан ҳайрлашади.

АП—ТАСС фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ГАЗДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ «ГАЗДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИШ ЮЗАСИДАН ИККИ ОЙЛИК ЎТКАЗИШ ҲАҚИДА» 1977 ЙИЛ 18 АВГУСТДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН 545- ҚАРОРИГА БИНОАН

«Ташгаз» бирлашмаси

1 СЕНТЯБРДАН 1 НОЯБРГАЧА

Тошкентда газдан тўғри фойдаланиш бўйича аҳоли ўртасида икки ойлик ўтказади

ЎРТОҚЛАР!

ИККИ ОЙЛИКНИ ЎТКАЗИШДА ФАОЛ ҚАТНАШИНГИЗ!

ПОРТЛАШ, ЎТ ЧИҚИШ, ЗАҲАРЛАНИШ ВА БОШҚА БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ УЧУН ГАЗ ПРИБОРЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ТАРТИБ-ҚОИДАЛАРИНИНГ БУЗИЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГИЗ.

Газ горелкаларини назоратсиз ёқиқ ҳолда қолдирманг.

Махсус инструктаждан ўтмаган болалар ва шахсларга газдан фойдаланишга рухсат этманг.

Ванна колонкаси ва бошқа газ приборларидан фойдаланган вақтда дудбуронларнинг яхши ҳаво тортиш-тортмаслигини, албатта текширинг. Агарда дудбуронлар ҳаво тортмаса ёки ёмон иплаcа газ приборларидан фойдаланиш қатъий ман қилинади.

Дудбуронларни текшириш ҳақидаги актларни яшаб турган ерингиздаги райгазга ўз вақтида етказинг.

Газ баллони шкаф ичига жойлаштирилган уч конфоркали плитадан фойдаланган вақтда редукторнинг баллон клапанига тўғри уланган-уланмаганлигига алоҳида эътибор беринг.

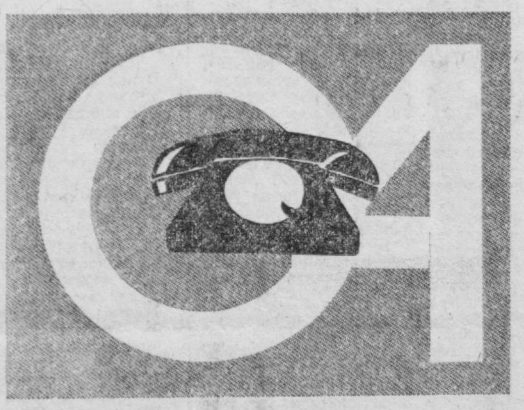

ХОНАДА ГАЗ ҲИДИНИ СЕЗИШИНГИЗ БИЛАН ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОНЛАР: 04 ЁКИ 53-73-46, 53-75-46, 53-56-19 ОРҚАЛИ ДАРҲОЛ РАЙГАЗ ЁКИ АВАРИЯ ХИЗМАТИГА ХАБАР ҚИЛИНГ.

Газ хўжалиги ходимлари етиб келгунга қадар газ йиғилган хонани зудлик билан шамоллатиш тадбирларини кўринг: эшикларни, деразаларни очинг, ўт ёқилишига йўл қўйманг, чекманг, электр приборларидан фойдаланманг, электр ёритгичларини ёқманг ва ўчирманг, кишиларни газ тўлган хонадан олиб чиқиш чораларини кўринг.

ЭСДА ТУТИНГ! Газнинг ҳаво билан аралашуви портлаш ва ўт чиқиш хавфини туғдиради.

ГАЗ ЧИҚҚАН ВАҚТДА УНГА ҚАРШИ ЧОРАЛАР КЎРИШ — ПОРТЛАШ, ЎТ ЧИҚИШ ВА БОШҚА БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАР ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ МУҲИМ ШАРТИДИР.

ГАЗДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИШ, БИЛИМ САВИЯСИНИ ОШИРИШ ВА ТУРМУШДА ГАЗДАН ФОЙДАЛАНГАНДА АҲОЛИ ЎРТАСИДАГИ БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ МАҚСАДИДА

«ТАШГАЗ» БИРЛАШМАСИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИ ЎРТАСИДА ГАЗДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИШ ТАРТИБ-ҚОИДАЛАРИ

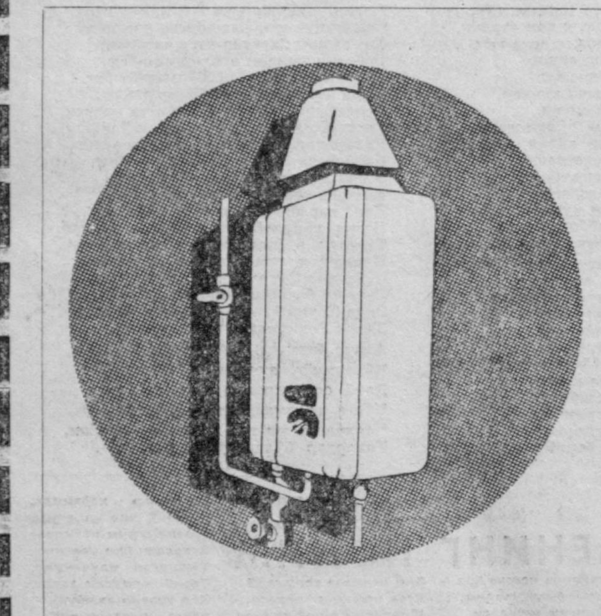

конкурс-викторинаси ўтказади

КОНКУРС ШАРТЛАРИ:

КОНКУРСДА ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ ИСТАГАН БАРЧА АҲОЛИСИ ҚАТНАШИШИ МУМКИН. БУНИНГ УЧУН ТУРМУШДА ГАЗДАН ФОЙДАЛАНИШ БИЛАН БОҒЛИҚ ҚУЙИДАГИ 12 САВОЛГА ЖАВОБ БЕРИШ ШАРТ:

1. Тошкентда ёқилғи сифатида қандай газлардан фойдаланилади? Уларнинг физик-химик хоссалари?
2. Газ ҳолидаги ёқилғининг афзалликлари ва нуқсонлари? Газнинг одам организмига таъсири?
3. Газ плиталари, колонкалар ва иситиш қозонлари ўрнатиш учун газ ўтказилаётган хоналарга қандай талаблар қўйилади?
4. Газдан муҳофазаланиш нима учун зарур?
Газнинг чиқаётганлиги қайси йўл билан ва қандай приборлар ёрдамида аниқланади?
5. Қайси муддатларда дудбуронлар текширилади ва уларнинг ҳаво тортмаслиги қандай хавф туғдиради? Текшириш натижалари ҳақида қандай ҳужжат, ким томонидан берилади?
6. Газ баллони шкаф ичига жойлаштирилган уч конфоркали плитадан фойдаланиш қоидаси ва газ баллонини «Балтика» регуляторига улаш тартиби?
7. Сув иситгичлардан фойдаланиш тартиб-қоидалари?
8. Хонани газлаштириш учун қандай газ асбоблари қўлланилади?
9. Хонада газ ҳиди сезилганда нима қилади? Газдан заҳарланган ёки нафас қисган кишига биринчи ёрдам?
10. Слесарь ва абонентнинг хизмат кўрсатиш ва газ ускуналари ревизияси вақтидаги мажбуриятлари?
11. Газнинг ёнишини қандай тўғри регулировка қилиш мумкин? Газ тўғри ёнмаганда қандай хавф туғдиради?
12. Қиш фаслида газ ускуналарини эксплуатация қилишнинг муҳим шартлари?

КОНКУРС-ВИКТОРИНА ҒОЛИБЛАРИ УЧУН ЭСДАЛИК СОВҒАЛАРИ ВА ЁРЛИҚЛАРИ ТАЪСИСЭТИЛГАН.

БИРИНЧИ МУКОФОТ — ИМПОРТ ГАЗ ПЛИТАСИ.
БЕШТА ИККИНЧИ МУКОФОТ — ЭСДАЛИК СОВҒАЛАРИ.
ЎНТА УЧИНЧИ МУКОФОТ — ЁРЛИҚЛАР.

Конкурс-викторина қатнашчилари саволларга жавобларни фамилиялари, номлари, оталарининг исмлари, касблари, яшаш жойлари ва алоқа бўлимининг номери кўрсатилган ҳолда 1977 йил 30 декабрдан кечиктирмай қуйидаги адресга: 700070, Тошкент шаҳри — 70, Глинка кўчаси, 41 «а»-уй. «Ташгаз» бирлашмаси — конкурс-викторинага деб юборишлари лозим.

«Ташгаз» бирлашмаси

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

26 СЕНТЯБРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси

17.45 «Оналарнинг мактаби». 18.15 «Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.00 Янгиликлар. 19.10 «Халқ билан бирга». Программада Т. Хренников, Р. Шчедрин, А. Пахмутова, Д. Кабалевский, А. Хачатурян, О. Тактакишвили, Б. Соловьев-Седой, Е. Мравинский, М. Плисецкая, М. Лиепа, Ю. Гуляев ва бошқалар иштирок этадилар. 20.05 «Тула области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар». СССР Конституцияси лойиҳасининг муҳокамасида КПСС Тула область комитетининг биринчи секретари И. Х. Юнак, СССР Олий Советининг депутати, Тула машинасозлик заводининг шлифовкачиси А. И. Чекулаев иштирок этадилар. 20.50 «Элегия». Совет Армияси Марказий академик театри фильм-спектаклининг премьераси. Автор— П. Павловский. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Элегия». Фильм-спектаклнинг давоми. 23.15 Оғир атлетика бўйича жаҳон чемпионати. ГФРдан олиб кўрсатилади. 23.45 «Катта симфоник оркестр билан бир соат». 00.30 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Олимпия умидлари» (рус.). 19.00 «Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари». 19.20 «Томчи сувнинг қадри». «Ўзбектелефильм» студияси телевизион ҳужжатли фильми премьераси. 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 20.00 Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Мусобақа, тажриба, ташаббус», Экранда — Самарқанд области. Кўрсатувда Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов иштирок этади. 20.30 Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотига номзодлар. Ғуломқодир Эргашев чалади. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Самарқанд область Пастдарғом район Маданият уйи «Сайқал» ҳаваскорлик ансамбли ижро этади. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Пахтазор — мардлар майдони». 22.45 Октябрнинг киносолномаси. «Кўчиб юрувчи фронт». Бадиий фильм. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Кафтдаги камалак». 19.35 «Учрашувлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. «Ботқоқлик» (рус.).

27 СЕНТЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси

9.00 Янгиликлар. 9.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 9.30 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Семурғ» Бадиий фильм. («Ўзбекфильм»). 11.15 «Ҳайвонот оламида». 12.15 — 12.25 Танаффус. 12.25 «Шахсий бахт». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 14.40 «Шундай чегара». Телевизион ҳужжатли фильм. 14.55 Болалар учун. «Ошга ўртоқ, бошга тўқмоқ». Телевизион бадиий фильм. 15.50—16.00 Танаффус. 16.00 «Металл ва қурилиш». Телевизион очерк. 16.30 «Жилолар». 17.00 «Оналарнинг мактаби». 17.30 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Москва шаҳар 61-мактаб-интернат директори Л. Л. Микаэльян билан учрашуви.

18.15 «Тула области меҳнаткашлари мусобақалашмоқдалар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 Ҳиндистон мустақил деб эълон қилинганлигининг 30 йиллигига бағишланган Ҳиндистон телевидениесининг программаси. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 — 22.40 Танаффус. 22.40 «Адресимиз — Совет Иттифоқи». 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Кончиликда 300 йил». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.00 Ҳиндистон мустақил деб эълон қилинганлигининг 30 йиллигига. СССРда ҳинд маданияти ва санъатининг биринчи фестивали. Ҳиндистон санъат усталарининг концерти. Я. М. Свердлов номли концерт залидан олиб кўрсатилади.

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Бўғирсоқ ҳақида эртак». Болалар учун мультфильм. 18.40 Телевизион театр почтаси. 19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор»— «Звезда» (Пермь). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот» информацион программаси (рус.). 21.15 «Ахборот» информацион программаси. 21.35 Кичик концерт. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Пахтазор— мардлар майдони». 22.45 «Ўз ихтиёри билан». Бадиий фильм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Футбол — сеҳрли сўз». 19.25 «Учрашувлар». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. «Ўзга Наташа» (рус.). 20.40 Тошкент янгиликлари. 21.00 Ўқитувчи экрани (рус.). 21.30 Эстрада концерти. 22.00 «Абадий ҳамкорлик». Телевизион ҳужжатли фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27|IX да **Тоҳир ва Зуҳра**, 28|IX да **Спартак**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27|IX да **Парвона**, 28|IX да **Келинлар қўзғолони**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 27|IX да **Скапеннинг ҳийласи**, 28|IX да **Кўзингни каттароқ оч!**

КИНО

26 СЕНТЯБРЬ

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Ҳаётга ташналик** (18.30).

Йиғламагин, қизгина — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (17.00), «ТИНЧЛИК» (кечқурун).

Арвоҳ-кема — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Оқ Бим Қора Қулоқ — «ЧАЙКА» (18.00).

Қамал — «ЧАЙКА» (21.00).

Севишганлар ҳақида романс — «МОСКВА» (18.30, 20.45).

Куз — «ИСКРА» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Номаълум актёр ҳақида қисса — «ФЕСТИВАЛЬ».

27, 28 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Ҳаётга ташналик** (11, 13.30, 16, 18.30).

Оқ Бим Қора Қулоқ — «ЧАЙКА» (12, 18.00).

Қамал — «ЧАЙКА» (15, 21.00).

Арвоҳ-кема — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Куз — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Йиғламагин, қизгина — «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Номаълум актёр ҳақида қисса — «ФЕСТИВАЛЬ»

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

26 СЕНТЯБРЬ, 1977 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000: ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ

Р — 13468. | Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26. | ИНДЕКС 64579. | Нашр Г—3155.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.